

David în țara Filistenilor și moartea lui Saul (continuare) - 2 Samuel 1:1-1:27 -

În mod cert nu putem despărți cap.1 din 2 Samuel de ultima secțiune din 1 Samuel. Acest capitol urmează cursul firesc al alternanței ultimei secțiuni din 1 Samuel. Este vorba despre alternanța dintre tablourile dedicate lui Saul și cele dedicate lui David. Tablourile dedicate lui Saul pun în lumină modul în care inima lui Saul a respins și ultimele ofensive ale harului și a continuat să se împietrească cu mână de trufie. Tablourile dedicate lui David reliefează profilul minunat al caracterului lui David după atâția ani de modelare și ne prezintă cum David își ia ultimele teste înaintea de a ajunge împărat. Ne aducem aminte că atunci când autorul ne-a detaliat perioada modelării lui David a accentuat trei domenii concrete de modelare: frica de moarte, smerenia și ispita răzbunării. În tablourile dedicate lui David în 1 Sam.27 - 2 Sam.1, autorul parcă îi oferă lui David nota 10 pentru fiecare din aceste domenii. Astfel, în cap.27 îl găsim pe David în țara Filistenilor la Achiș, jucându-i pe vrăjmași la ei acasă.

Cu câțiva ani în urmă, David s-a umilit și a făcut pe nebunul în fața lui Achiș. Acum este stăpân pe sine și pe situație și dă dovadă de un control deosebit asupra fricii de moarte. În cap.30 David își dovedește autenticitatea smereniei inimii lui și biruiește atât ura mulțimii, cât și slava ei. Și în fine, în cap. 1 din 2 Samuel David ne este zugrăvit ca unul care a părăsit de mult calea de a se răzbuna singur. Înainte de a fi înălțat pe tronul lui Iuda, autorul vrea să ne demonstreze că David era pregătit și că și-a luat ultimele teste ale modelării. Aceste observații întăresc și mai bine ideea de sincronizare desăvârșită pe care am detaliat-o ceva mai devreme. (Este vorba despre sincronizarea dintre sfârșitul modelării inimii lui David, și sfârșitul ofertelor harului pentru inima lui Saul).

Deci în primul cap din 2 Samuel, se pare că autorul vrea să îi ofere lui David un zece și în domeniul luptei cu ispita de a se răzbuna singur. David află știrea morții lui Saul și a oamenilor lui. Era normal ca David să se întristeze pentru Ionatan și poporul Domnului. Dar iată că David se întristează și pentru Saul și slujitorii lui, care nu erau altcineva decât vrăjmașii lui de moarte, cei care l-au denigrat și care i-au întins fără temei curse pentru a-i lua viața ani și ani de zile. David însă este eliberat de sine și de obsesia propriei răzbunării. El a lăsat această problemă înaintea Domnului. În mod cert, moartea lui Saul a însemnat și răzbuarea lui David. Dar David pune onoarea Numelui lui Dumnezeu mai presus de propria sa dreptate. Din perspectiva vieții lui David, moartea lui Saul însemna reabilitarea sa înaintea lui Israel. Din perspectiva planului lui Dumnezeu cu poporul Său Israel, moartea lui marca o mare înfrângere, deopotrivă fizică și spirituală. Saul fusese Unsul Domnului care a murit în păcat, iar înfrângerea lui Israel dădea prilejul Filistenilor să ocărăscă Numele Domnului. David interpretează evenimentul morții lui Saul în primul rând din perspectiva planului lui

Dumnezeu. Iată că și știrea morții unui vrăjmaș reprezintă un test din partea lui Dumnezeu. David face trei lucruri care dovedesc că a luat acest test cu notă foarte mare.

Mai întâi și-a apucat hainele și le-a sfâșiat, a plâns și a postit până seara. A fost o reacție spontană și imediată care a reprezentat un model și pentru oamenii lui care au făcut același lucru. Autorul precizează că durerea era și pentru Saul, și nu numai pentru Ionatan și poporul Domnului. David nu a jucat teatru. Durerea sa a fost sinceră și el și-a exprimat-o public pentru a oferi un model vrednic de urmat pentru oamenii lui. Al doilea lucru pe care îl face David, este să poruncească moartea amalecitolui care le-a adus vestea. Amalecitul era un mincinos și un oportunist. El a crezut că ar putea obține anumite beneficii dacă îi spune lui David că el l-a omorât pe Saul. El și-a luat anumite măsuri de precauție și a inventat un dialog între el și Saul în care Saul i-ar fi cerut să-l omoare. Dar amalecitul nu știa că David era un rege unic pe fața pământului. Cununa împărătească și brățara de brațul lui Saul nu însemnau nimic pentru David. Era total vindecăt de goana după slavă și putere. Ba mai mult, David și-a lăsat problema propriei răzbușări înaintea lui Dumnezeu. Cât în ce-l privește pe el, se raporta la Saul în continuare ca la cel uns de Domnul. Chiar dacă Saul a fost prezentat ca fiind pe moarte și cerând el însuși să fie omorât, David tot a considerat că a fost o crimă ce merita să fie pedepsită cu moartea. Din nou Scriptura ne arată că eutanasierea este o practică condamnată de oamenii lui Dumnezeu. David respectă până la sfârșit orânduiala așezată de Domnul în Israel și arată un respect profund față de Saul și poziția acestuia, chiar după moartea sa. Și ca și cum nu ar fi fost suficient ce făcut până acum pentru a dovedi atitudinea și respectul său față de Saul, David mai face ceva: scrie o cântare de jale în cinstea lui Saul și poruncește copiilor lui Iuda să o învețe. El dorește ca tot Israelul și ca și generațiile următoare să cunoască care a fost reacția sa la moartea lui Saul. David își înțelege rolul de model, de reper în Israel și nu ezită să îl joace. El nu suferă de prea multă modestie, și știe să fie un model cu impact. De fapt, prima funcție a Unsului Domnului era să oglindească frumusețea Regelui Regilor înaintea poporului Său Israel.

David avea toate motivele să se bucure la știrea morții lui Saul și să scrie o cântarea a bucuriei. Domnul îl răzbușase în sfârșit, se încheiase perioada de prigoană, tronul îl aștepta cu nerăbdare. Și totuși David plânge. Și plânge pentru Saul, nu doar pentru Ionatan. Și vrea ca tot Israelul să știe că el s-a jelit pentru Saul. Doamne, ce ai zidit în inima lui David? Era înșger sau om? Ce trebuie să cunoști despre Dumnezeu ca să scrii o cântare în cinstea celui care și-a fost vrăjmaș de moarte și și-a furat 10 ani din viață? În mod cert, a contat faptul că Saul era evreu și era Unsul Domnului. David îl vede și după moarte pe Saul prin lentila funcției pe care i-a dăruit-o Dumnezeu. El găsește puterea să privească spre ce era bun în Saul chiar după ce acesta a fost judecat de Dumnezeu: Saul era Unsul Domnului, Saul era viteaz, Saul a adus multe biruințe lui Israel, Saul îl iubea pe Ionatan! Dar nu pomenește nimic despre faptul că Saul a fost lepădat de Domnul, că a l-a nedreptățit pe David, că era paranoic, că a inițiat un genocid. Saul nu mai era în viață? Ce mai avea de câștigat David prin a-l vorbi de bine? David era preocupat de sănătatea spirituală a poporului Domnului. Fiecare fusese nedreptățit într-un fel sau altul de un frate și era înșetat după răzbușare. Dar Legea spunea foarte clar: *„Să nu urăști pe fratele tău în inima ta; să mustri pe aproapele tău, dar să nu te încarci cu un păcat din pricina lui. Să nu te răzbușni și să nu îți necaz pe copiii poporului tău.*

Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.” (Lev.19:17-18). David nu dorea să susțină un potop de răzbunare și ură în poporul Domnului. Dimpotrivă el dorea să fie un model în ce privește iertarea, încrederea în Dumnezeu care va face dreptate, respectul față de Lege și autoritățile așezate de Dumnezeu, preocupare pentru inima lui Dumnezeu care nu dorește moartea păcătosului și pentru onoarea Numelui Său înaintea Neamurilor. El dorește să îi smulgă pe Israeliți din orizontul îngust al propriei dreptăți să îi conecteze la planul etern al lui Dumnezeu.

Se pare că în anii petrecuți prin peșteri și pustiuri David s-a apropiat de inima lui Dumnezeu asemenea lui Moise în pustia Sinai. În contextul păcatului poporului cu vițelul de aur, Moise este derutat de reacția lui Dumnezeu, care pe de o parte vrea să nimicească poporul într-o singură clipă, iar pe de altă parte este gata să-L ierte într-o singură clipă. Moise nu mai înțelege ce vrea de fapt Dumnezeu și care din cele două glasuri – glasul dreptății și cel al îndurării – răsună mai puternic în inima Sa. El vine astfel înaintea Domnului nedumerit și-i face următoarea cerere: „*Doamne, arată-Mi slava Ta! Arată-mi căile Tale! Atunci te voi cunoaște și voi căpăta trecere înaintea Ta!*”. Domnul Se bucură de cererea lui și-i descoperă slava Sa trecând pe lângă El și rostindu-i Numele Domnului: „*Domnul Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv, încet la mânie, plin de bunătate și credincioșie, care Își ține dragostea până în mii de oameni de neamuri, iartă fărădelegea, răzvrătirea și păcatul, dar nu socotește pe cel vinovat drept vinovat, și pedepsește fărădelegea părinților în copii și în copiii copiilor lor până la al treilea și al patrulea neam!*” (Exod 34:6-7). Moise înțelege că Dumnezeu este în primul rând dragoste și îndurare. Revărsarea îndurării și nu a judecării este cea care reflectă cel mai bine esența dumnezeirii. Aceasta nu înseamnă că Dumnezeu renunța la dreptatea Sa sau nu va face judecată pe pământ, dar înseamnă că prima sa opțiune, că dorința sa cea fierbinte este aceea a reconcilierii și revărsării mântuirii. David se pare că înțelege și el acest lucru. Deși Saul fusese judecat de Dumnezeu, David știe că Domnul nu a dorit moartea păcătosului, și că de fapt marea dorința din inima lui Dumnezeu era mântuirea lui Saul. David ajunge să îl iubească pe Saul cu adevărat și să plângă împreună cu Dumnezeu pentru tragedia din viața sa. David nu neagă greșelile lui Saul și nici judecata venită din partea lui Dumnezeu asupra lui. Acest lucru era evident înaintea întregului Israel. Dar ce nu era evident era durerea din inima lui Dumnezeu pentru cel care fusese odată mândria și speranța lui Israel. Saul nu era un amalecit, ci făcea parte din poporul Domnului și fusese Uns ca Împărat peste Israel.

David își înțelege foarte bine funcția de model în Israel și își face publice reacțiile sale. Decizia sa de a împărți prada conform principiilor din Numeri 31 devine un obicei în Israel. Decizia sa de a nu se răzbuna pe Saul și de a scrie o cântare de jale în cinstea lui Saul ajută pe popor să renunțe la răzbunarea deșartă și să respecte autoritățile așezate de Dumnezeu indiferent de greșelile acestora. Dacă privim în istoria regatului lui Iuda, până la robia babiloniană, dinastia lui David a dăinuit, și nici un împărat nu a fost îndepărtat prin crimă sau revoltă. Doar împărăteasa Atalia a încercat să omoare pe urmașii lui David. Poporul însă a venit în ajutorul casei lui David. În schimb, în regatul de Nord, în Israel, dinastiile sau schimbate deseori, și uneori au fost schimbate prin crimă și revoltă. Exemplul lui David însă a așezat în conștiința lui Iuda valori care s-au conservat sute de ani, în ciuda

decăderii spirituale din Iuda. Iată ce înseamnă un exemplu. O simplă decizie luată de David înaintea a 600 de oameni în ținutul Amaleciților devine un obicei în Israel. Reacția lui David la moartea lui Saul devine un reper sute de ani pentru raportarea lui Iuda la cel ce avea să fie Uns ca Împărat.